



IT-TRIBUNAL GHAL TALBIET ŻGħAR

**Ġudikatur
Avv. JULIANA SCERRI FERRANTE**

Seduta tat-Tlieta, 3 ta' Ottubru 2023

Talba numru 172/2021SFJ

DK HAIRCARE LIMITED (C45779) vs. AMANDA AGIUS

It-Tribunal:

Ra l-Avviż tat-Talba ppreżentat nhar is-17 ta' Ġunju 2021 li permezz tiegħu s-soċjetà attrici talbet li l-konvenuta tkun ikkundannata thallasha s-somma ta' erbat elef u tnax-il Ewro (€4,012) rappreżentanti bilanċ dovut għall-bejgħ ta' prodotti lill-konvenuta stess;

Ra li matul l-udjenza tal-5 ta' April 2022 (fol. 18), is-socjetà attrici rruduċiet l-ammont mitlub għal-tlett elef u seba' mijha u sitta u għoxrin Ewro u erba' ċenteżmi (€3,726.04);

Ra r-risposta tal-konvenuta ppreżentata fil-25 ta' Awwissu 2021 li permezz tagħha resqet l-eċċeżżjoni tal-ħlas;

Sema' l-provi, ra d-dokumentazzjoni kollha, u ra li l-kawża thalliet għas-sentenza għat-3 ta' Ottubru 2023.

Konsiderazzjonijiet

It-Tribunal josserva li t-tagħlim tal-Qrati Maltin huwa tali li jgħid li meta parti f'kawża tressaq l-eċċeżżjoni tal-pagament, hija tkun qed tinrabat bl-oneru li ġejib prova tal-allegat pagament. Dwar kif għandha tiġi ssostanzjata din id-difiża, intqal fis-sentenza **Giuseppe Darmanin vs. Salvatore Muscat** (deċiża mill-Prim' Awla fit-23 ta' Frar 1965):

"Min jallega l-pagament għandu jippruvah għas-sodisfazzjon tal-Qorti, u fid-dubju, fin-nuqqas ta' ricevuta, għandha tipprevali l-prezunzjoni li d-dejn ma

thallasx (kollezzjoni vol. XXXII.I.535) jekk ma jigix pruvat, kif del resto ma sarx, b'mezzi ohra li l-attur huwa sodisfatt."

Inoltre, intqal fis-sentenza ***John Cini vs. Rita Camilleri*** (deċiża mill-Qorti tal-Appell fit-23 ta' Frar 1982):

"...dwar l-eccezzjoni tal-pagament, qalet sewwa l-Ewwel Qorti li din il-prova tispetta lill-konvenut li qed jghid li hallas. Hu principju mhux kontrastat in materja in fatti illi "la prova del pagamento è a peso del convenuto che lo allega", kif kienet iddecidiet il-Qorti tal-Kummerc fis-sentenza tagħha tat-28 ta' Mejju, 1885, fil-kawza Negte Michele Apap noe vs Giuseppe Grech. Fil-gurisprudenza tagħna gie konstantement ritenut li l-piz tal-prova tal-pagament hu fuq il-konvenut li jallegah, u li jekk ikun hemm xi dubju, dak id-dubju għandu jigi rizolut favur l-attur."

Dorian Flores, prodott mis-soċjetà attrici, qal li s-soċjetà attrici kienet tbiegħi għamara u prodotti lill-hairdressers u beauticians. Fost il-klijenti tas-soċjetà attrici kien hemm il-konvenuta, li mill-oġġetti kollha li ornat, ħallset għal nofs bi flus kontanti u l-bqja kien ser jitħallas ftit ftit. L-arranġament bejn il-partijiet kien li l-konvenuta tibqa' klijenta tas-soċjetà attrici fis-sens li tibqa' tixtri prodotti tax-xagħar mingħandha u fuq dawn il-prodotti jingħata skont, liema skont ikun applikat għad-debitu principali, jiġifieri l-ammont bilanċjali li jirrigwarda l-għamara. Huwa qal li mill-ammont dovut mill-konvenuta, huwa kien naqqas tlett mijha u erbgħin Ewro (€340.00). Imbagħad, huwa reġa' naqqas is-somma ta' tlett mijha u dsatax-il Ewro (€319.00), liema ammont jirrigwarda prodotti mibjugħin u kkonsenjati lill-konvenuta.

In kontro-eżami, Flores reġa' spjega dak li kien xehed in eżami, u żied jgħid li qabel infethet din il-kawża, l-avukat li kien jippatroċina lill-konvenuta kien qallu li kienet ser tħall-su bil-mod.

Min-naħha tagħha, il-konvenuta qalet li s-soċjetà attrici tatha skont fuq l-għamara li nxtrat u issa donnha trid lura dak l-iskont. Hija ma ppreżentatx dokumentazzjoni jew konteġġi iż-żda qalet li ma kellha tagħti ebda ammont rigward prodotti tax-xahar. Meta reġgħet ġiet mistoqsija mit-Tribunal, pero, iċ-ċertezza tagħha niżlet grad u qalet "Le, mhux suppost, jekk kien hemm forsi xi tlett mijha, ma nafx, imma ma baqax jibgħatli issa xejn fuqhom."

Ftit mumenti wara, meta ġiet mistoqsija kienx possibbli li hemm ammont dovut, hija qalet li ma kinitx taf, għax ma kienet irċeviet ebda karta oħra mis-soċjetà attrici, "...imma jekk hemm tlett mijha li kien hemm. Daqshekk, mhux aktar żgur."

It-Tribunal iqis li huwa evidenti mill-atti li kien hemm arranġament bejn il-partijiet li kien jinvolvi l-ewwelnett li s-soċjetà attrici tissupplixxi l-għamara tal-hairdressing lill-konvenuta sabiex din tkun tista' tibda topera n-negożju. Fil-każ li l-konvenuta ma tkunx f'pożizzjoni li tħallas l-ammont shiħ dovut għall-ġħamara (billi ovvjament tkun għadha kif bdiet in-negożju, u bħal f'dan il-każ), tħallas parti mill-ammont, u mbagħad, il-bqja jitħallas bil-mod. Il-mod kif jitħallas il-bilanċ rimanenti kien billi meta l-konvenuta tixtri prodotti tax-xagħar (ovvjament fuq bażi regolari billi huwa negożju tax-xagħar), jingħata skont ta' għaxra fil-mija (10%) fuq dawk il-prodotti, liema skont ikun applikat mis-soċjetà attrici lill-ammont dovut fuq l-għamara. B'hekk, meta l-hairdresser tixtri l-prodotti tax-xagħar, tingħata skont fuq dawk il-prodotti u bis-saħħha tal-iskont, tibda taqta' mill-bilanċ dovut fuq l-għamara.

Il-partijiet irreferew għad-dokumenti ppreżentati – u huwa notevoli li kienet biss is-soċjetà attrici li ppreżentat dokumenti – u minnhom it-Tribunal jista' jara li meta s-soċjetà attrici rruduċiet is-sorte

durante l-kawża, ir-riduzzjoni kopriet kemm l-ammont ta' €340 kif ukoll l-ammont ta' €319, liema ammonti kienu ssemmew minn Dorian Flores. Billi, skont ma xehdet il-konvenuta stess, kull negozju bejn il-partijiet waqaf fis-sena 2019, l-ammont dovut ma setax jibqa' jithallas bl-arranġament deskritt fil-paragrafu preċedenti, u għalhekk is-soċjetà attriċi kienet kostretta tiftaħ din il-kawża.

Filwaqt li l-konvenuta aċċettat li hija xtrat għamara mingħand is-soċjetà attriċi, hija qatt ma indirizzat punt kruċjali li huwa ċentrali għat-Teżi tas-soċjetà attriċi. Hijra qatt ma spjegat kif u jekk l-għamara tħallsetx *in toto*, u jekk le, kif kien ser jithallas il-bilanc. Kienet biss is-soċjetà attriċi li semmiet dan il-punt. *In poche parole*, ladarba l-konvenuta ma qalitx u ma ppreżentat ebda prova li l-għamara tħallset kollha digħi, it-Tribunal huwa kostrett joqgħod fuq il-verżjoni tas-soċjetà konvenuta.

Għar-raġunijiet suesposti jiċħad l-unika eċċeazzjoni mressqa mill-konvenuta, jiġifieri l-eċċeazzjoni tal-pagament, billi ma jirriżultax li tali eċċeazzjoni hija sorretta mill-provi.

Deċide

Għaldaqstant, wara li sema' l-provi, it-Tribunal jaqta' u jiddeċiedi din il-kawża billi:

- i. Jiċħad l-unika eċċeazzjoni tal-konvenuta;
- ii. Jiddikjara li l-konvenuta hija debitriċi tas-soċjetà attriċi fl-ammont ta' tlett elef u seba' mijja u sitta u għoxrin Ewro u erba' ċenteżmi (€3,726.04);
- iii. Jikkundanna lill-konvenuta tħallas lis-soċjetà attriċi l-ammont ta' tlett elef u seba' mijja u sitta u għoxrin Ewro u erba' ċenteżmi (€3,726.04), bl-imghax kalkulabbi b'rata mhux ogħla mir-rata massima permessa skont il-liġi u dekorribbli mid-data tal-preżentata tal-ittra uffiċjali msemmija; u
- iv. Jikkundanna lill-konvenuta sabiex tħallas l-ispejjeż kollha konnessi mal-ittra uffiċjali numru 1346/2019 siccome ġiet ippreżentata prova tal-istess.

L-ispejjeż tal-kawża jithallsu interament mill-konvenuta Amanda Agius.

**AVV. JULIANA SCERRI FERRANTE
B.A., L.P., Mag. Jur. (Int. Law), LL.D.
Ġudikatur**